

T.C.
BAŞBAKANLIK
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ

22. RİG TOPLANTISI
Basın Bildirisi
İstanbul, 17 Eylül 2010

- 2003 yılında kurulan Reform İzleme Grubu'nun (RİG) 22. Toplantısı, Devlet Bakanı ve Başmüzakerecimiz Sayın Egemen Bağış'ın ev sahipliğinde İçişleri Bakanımız Sayın Beşir Atalay ve Adalet Bakanımız Sayın Sadullah Ergin'in katılımı ile bugün İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.
- Toplantıda, Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa, Adalet, İçişleri, AB Uyum, Dışişleri, İnsan Haklarını İnceleme, Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyon Başkanları ile Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu Eşbaşkanı ve Başbakanlık, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve İnsan Hakları Başkanlığı'nın üst düzey yöneticileri de hazır bulunmuşlardır.
- Öncelikli devlet politikamız olan Avrupa Birliği'ne (AB) üyelik sürecimizdeki en önemli unsurlardan biri de ülkemizde insan haklarının her alanda korunması, demokrasimizin güçlendirilmesi ve hukukun üstünlüğü ilkesinin geliştirilmesine yönelik siyasi reformlardır. Bu yönde atılan her adımla ülkemizdeki barış ve huzur ortamı daha da güçlenmekte, halkımızın refah düzeyi ile birlikte ülkemizin uluslararası itibarı artmaktadır.
- AB süreci, kurumsal-yasal alanda ülkemize AB standartları kazandıran bir süreç olmanın ötesinde, toplumsal bir dönüşüm sürecidir. Zihniyet değişimi, demokratikleşme, sivilleşme ve senelerdir özlemini duyduğumuz haklar ve özgürlüklerin en geniş anlamıyla kullanılabildiği yeni bir Türkiye'ye ulaşma hayalimizi gerçekleştirebilmemizin etkin bir aracı olmuştur.
- 12 Eylül 2010 tarihindeki referandum sonrasında ülkemiz hayati bir dönüm noktasını geride bırakarak, Anayasa değişikliğine EVET demiştir. Bu sayede, bugüne kadar Türkiye, adaylık için müzakere eden bir ülke iken, 12 Eylül'den itibaren müzakere masasında daha güçlü konumdadır.

- Halkımızca kabul edilen Anayasa Değişiklik Paketi, bizleri AB normlarına ve AB üyeliğine yaklaştıracak, geçmişteki karanlık dönemlerin üzerine güneş gibi doğacaktır.
- Geçmişin anti-demokratik uygulamalarına karşı, yapacağımız reform çalışmaları ile Türk insanı hak ettiği çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşacaktır.
- Referandum sonucunun verdiği heyecan ve coşkuyla, tüm enerjimizi daha müreffeh ve daha demokratik bir Türkiye idealine adayarak, geçmişteki baskıcı dönemlerin izlerini tamamen sileceğiz.
- Referandum sonrasında icra edilen bu ilk RİG toplantısının sembolik olarak daha da değerli olmasının en önemli nedeni ise, toplantının, çağdaş ve ilerici reformların eksikliği sebebiyle kaybettiğimiz eski başbakanımız rahmetli Adnan Menderes'in ölüm yıldönümü ile aynı günde gerçekleştirilmiş olmasıdır. Rahmetli Adnan Menderes'i bu sabah mezarı başında anmamız, geçmişteki karanlık günlerin nasıl bir süreçte geride kaldığını ve daha demokratik bir ülke olma yolunda hızla ilerleyişimizin en güzel ifadesidir.
- Seçtiğimiz bu çağdaşlık yolunda Türk siyasi tarihine ilerici görüşleriyle yön veren merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın da bugün mezarı başında anılması yine oldukça manidardır.
- Özgüveni yüksek bir Türkiye için çabalarımızın ne kadar yerinde olduğu ve halkımızca takdir edildiği, referandum sonucu ile de kanıtlanmıştır. Vatandaşlarımızın yoğun desteğinden beslenen AB heyecanı ve azmi, bir hoşgörü ve diyalog ortamı yaratarak, yurt içi ve yurt dışındaki aykırı sesleri yumuşatacak, bu sayede ülkemizi uluslararası camiada itibarlı bir seviyeye yükseltecektir.
- Halkımızın bu kararı doğrultusunda referandum sonrasında atılacak köklü adımlar, temel haklar ve özgürlükler bakımından önemli yenilikler getirecek ve Avrupa Birliği katılım sürecimizin en önemli ayağı olan siyasi reformları daha da hızlandıracaktır. Bu sebepten dolayı 22. RİG toplantısında alınan kararlar, önümüzdeki dönemdeki reform çalışmalarını şekillendirecek niteliktedir. Bu çalışmalarımızın her yıl olduğu gibi bu yıl da AB Komisyonu tarafından yayımlanacak olan Türkiye İlerleme Raporuna olumlu bir şekilde yansıtılacağına inancımız tamdır.

- Reform İzleme Grubu, bugün yapılan toplantısında, 12 Eylül 2010 referandumunun sonuçlarını değerlendirerek, Anayasa Değişiklik Paketini müteakiben geliştirilecek ilgili mevzuatın gözden geçirilmesi ve bu doğrultuda bazı konulara ilişkin yeni yasaların çıkarılması konularını ele almıştır. İlgili Bakanlık ve Kurumlarımız da önümüzdeki süreçte bu yöndeki çalışmalarını hızla yürüterek sonuçlandıracaklardır.
- Referandumun neticesinde Ekim, Kasım ve Aralık 2010 döneminde yapılacak yasama çalışmaları, müzakere sürecimiz için çok önemli olan Aralık 2010 Avrupa Birliği Zirvesi'nde, ülkemizdeki reform ivmesini son derece olumlu yansıtacaktır.
- Aralık 2010'dan Nisan 2011 tarihine kadarki süreçte ise, seçim atmosferine girilmeden önemli AB reformlarının hayata geçirilmesine yönelik çalışmalar devam edecektir.
- Son dönemde birçok alanda yapılan düzenlemeler, halkımızın farklı kesimleriyle geliştirilen diyalog süreçleri ve referandum sonucunda kabul edilen Anayasa Değişiklik Paketi Hükümetimizin siyasi reform sürecindeki kararlı iradesinin en somut örnekleridir.
- Anayasa değişikliği paketinde yer alan unsurlar, ülkemizin Avrupa Birliği'ne tam üyelik sürecinde, siyasi kriterlerin eksiksiz olarak yerine getirilebilmesi açısından önemli ilerlemeler sağlayacak niteliktedir. Zira, Anayasa değişikliği, başta Siyasi Kriterler olmak üzere ülkemizin AB uyum sürecinde temel aldığı kriterler ışığında hazırlanmıştır. Anayasa değişiklik paketiyle AB uyum süreci bağlantısını Ankara'da gerçekleştirdiğimiz 21. RİG toplantısında kamuoyuyla paylaştığımız çalışmayla da duyurmuştuk.
- Anayasa Paketi'nde yer alan birçok düzenleme, 12 Eylül askeri rejiminin getirdiği kısıtlamaları kaldırmak suretiyle daha demokratik bir sistemde halkımızın temel haklardan daha iyi yararlanmasının yolunu açarken, bir yandan da 23. Fasıllık olan Yargı ve Temel Haklar Fasıllı'nın müzakerelere açılması yönünde elimizi kuvvetlendirecek düzenlemeler içermektedir.
- Reform İzleme Grubu'nun 22. Toplantısı'nda, Siyasi Kriterler, Yargı ve Temel Haklar başlıklı 23. Fasıllık ile Adalet, Özgürlük ve Güvenlik başlıklı 24. Fasıllık'a ilişkin gerekli reform çalışmaları, tüm ayrıntılarıyla ele alınmış ve fasılların açılmasına yönelik olarak ulaşılan nokta değerlendirilmiştir.

- RİG toplantımızda, Anayasa Değişiklik Paketinde yer alan hususlar doğrultusunda, mevcut insan hakları alanında başlatılan kurumsallaşma çalışmalarına ek olarak, Kamu Denetçiliği Kurumuna ilişkin yasal çalışmanın da hızla hazırlanması konusu ele alınmıştır.
- Bu çerçevede, Sayın İçişleri Bakanımızın eşgüdümünde çalışmaları yürütülen ve Başbakanlığa sevk edilmiş olan “Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Kanun Taslağı” da değerlendirilmiştir. Bu Kanunla kurulacak olan “Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Kurulu” her türlü ayrımcılıkla mücadele edecek ve ayrımcılığın önlenmesi için gerekli çalışmaları yürütecektir.
- Ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne sunulmuş olan “Türkiye Ulusal İnsan Hakları Kurumu Kanun Tasarısı”nın önemine dikkat çekilmiştir.
- Ders kitaplarında ayrımcılık konusunda, Milli Eğitim Bakanlığımız tarafından yürütülen çalışmalar hızlandırılarak, herhangi bir ayrımcılık olmaması amacıyla tüm ders kitapları gözden geçirilmektedir.
- Öte yandan, Hükümetimizce başlatılan Roman Açılımı’nın da ışığında ülkemizdeki Roman vatandaşlarımızın sorunlarına yönelik olarak, sivil toplum temsilcileri ve yabancı uzmanların da katılacağı geniş katılımlı uluslararası bir seminerin Avrupa Birliği Genel Sekreterliği eşgüdümünde Aralık ayı içinde gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır.
- Avrupa Birliği Genel Sekreterliği eşgüdümünde hazırlıkları devam eden Temel Haklar Ulusal Eylem Planı’nın ilk taslağı üzerindeki çalışmalar devam etmektedir.
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarının uygulanabilmesi amacıyla Hükümetimizin yapması gereken mevzuat ve uygulamaya ilişkin değişiklikler de tüm ayrıntılarıyla ele alınmıştır.
- Bilindiği üzere, AİHM 2007 yılında suikast sonucu hayatını kaybeden vatandaşımız gazeteci Hrant Dink davasıyla ilgili kararını 14 Eylül 2010 tarihinde açıklamıştır. İlgili kararda, “yaşama hakkı”, “ifade özgürlüğü” ve “etkili başvuru hakkı” ile ilgili maddelerin ihlal edildiği sonucuna varılmış, Türkiye tazminat cezası ödemeye mahkûm edilmiştir.

- 12 Eylül 2010 referandumunu sonucunda kabul edilen değişiklikler ile, AİHM tarafından verilebilecek bu ve benzeri ihlal kararlarına ülkemizin maruz kalmasını önleyecek ve halkımızın insan haklarını en etkili biçimde koruyacak ulusal mekanizma ve önlemleri geliştirilecektir.
- İfade Özgürlüğü alanında Adalet Bakanlığımız tarafından sivil toplum temsilcileri ve akademisyenlerin de katkılarıyla yürütülen kapsamlı çalışmanın son aşamasında olduğu memnuniyetle görülmüştür.
- Ülkemizdeki farklı inanç gruplarına yönelik artan ve artmakta olan hoşgörünün en güzel örneği, 15 Ağustos 2010 tarihinde Trabzon'un Maçka ilçesinde 88 yıldan beri kapalı olan tarihi Sümela Manastırı'nda Hükümetimizin girişimiyle gerçekleştirilen ayındır. Bartholomeos'un yönettiği ayin, yurt içi ve dışında son derece olumlu yankılar bulmuş, Ramazan ayına denk gelmesi dolayısıyla insanlığa barış ve huzur mesajları verilmiştir.
- Yine Sümela Manastırı'na benzer şekilde, 100 senedir ibadete kapalı olan Van'ın Akdamar Adası'ndaki Surp Haç Ermeni Kilisesi'nde de 19 Eylül 2010 tarihinde ilk kez dini bir tören gerçekleştirilecektir. Bu gelişmenin de, Ermeniler tarafından olumlu ilgi göreceğini ve uluslararası kamuoyunda son derece olumlu şekilde yankılanacağını tahmin ediyoruz.
- İltica, göç, sınır yönetimi, vize gibi önemli konuları içinde barındıran "Adalet, Özgürlük ve Güvenlik" faslına yönelik çalışmalarımız da hızla devam etmektedir.
- Üyelik müzakerelerini sürdüren Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Ankara Anlaşması, Katma Protokol ve Gümrük Birliği'nden kaynaklanan hukuki taahhütler de göz önüne alınarak, Avrupa Birliği'nin vatandaşlarımıza yönelik vize muafiyetine giden süreç başlatılmıştır. AB Komisyonu'nun üye devletlerden alacağı yetkilendirme üzerine tarafımızca yapılması gereken teknik çalışmalar bu toplantımızda tüm ayrıntılarıyla ele alınmıştır.
- Avrupa Birliği Komisyonu ile yürütülen teknik görüşmelerde son aşamasına gelinmiş olan Geri Kabul Anlaşmasının tamamlanma sürecinin, Avrupa Birliği Komisyonunun vatandaşlarımıza yönelik vize rejimine ilişkin çalışmaları yürütmek üzere üye devletlerden alacağı yetkiye paralel olarak yürütülmesi hususunun altı çizilmiştir.

- Ülkemizin kara ve deniz sınırlarının daha etkin korunması, kontrolü ve yönetimini sağlayacak entegre sınır yönetimi oluşturma çalışmalarımız sürmektedir.
- Ülkemizin göç ve iltica alanında temel politikalarının yeniden belirleneceği ve mevcut sisteminin ciddi şekilde geliştirileceği “İltica Kanunu”, “Yabancılar Kanunu”, “İnsan Ticareti İle Mücadele Çerçeve Kanunu” ve “Göç ve İltica İdaresi Kurulmasına İlişkin Kanun”a yönelik çalışmalar hızla yürütülmektedir. Bu kanunlar ile aynı zamanda; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin son zamanlarda göç ve iltica alanında ülkemizle ilgili aldığı kararlarda belirtilen hususlarda da düzenleme yapılmış olacaktır. Söz konusu kanun taslaklarının, ilgili uluslararası kuruluşlar, sivil toplum örgütleri ile üniversite öğretim üyelerinin görüşlerinin de alınması amacıyla kamuoyuna sunulması kararlaştırılmıştır.
- Türkiye, Avrupa Birliği’ne üyelik hedefi doğrultusunda, siyasi reformlar başta olmak üzere, gerekli çalışmalara kararlılıkla devam edecektir. Üyelik süreci vesilesiyle vatandaşlarımızın hayatlarının her alanında hak ettikleri en yüksek standartlara kavuşturulması Hükümetimizin her zaman en önemli önceliği ve hedefi olmuş, olacaktır.
- 23. RİG toplantısının evsahipliğinde2010 tarihinde’da yapılmasına karar verilmiştir.